

ПВНЗ УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА

Кафедра перекладу та філології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПОРІВНЯЛЬНА СТИЛІСТИКА

Освітньо-професійна програма першого рівня вищої освіти

за спеціальністю 035 «Філологія»

Розробник: к.ф.н. Сергієнко В. Л.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри перекладу та філології від 31 серпня 2018 року (протокол № 1).

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Завідувач кафедри

перекладу та філології

к.ф.н., доц.. Місягіна І.М.

31 серпня 2018 р.

ВСТУП

Метою дисципліни “Порівняльна стилістика” є ознайомлення студентів зі стилістичною системою англійської та української мов, її функціонуванням, принципами та методами стилістичного аналізу.

Слухачам дисципліни запропоновано розкрити питання стилістики як науки, її визначення, класифікацію, опис стилістичних функцій тощо. Теоретичні поняття викладено та розкрито англійською мовою, вони супроводжуються потрібною кількістю англійських та україномовних прикладів. Це допомагає розумінню специфічних моментів при розгляді стилістично забарвлених понять, а саме способів їх вираження. У практичній частині зібрано сукупність завдань для семінарських занять і самостійної роботи, спрямованих на закріплення теоретичного матеріалу та формування навичок стилістичного аналізу тексту.

Завдання курсу:

- 1) загальна обумовленість стилістики як науки, її базові характеристики та завдання, сучасний стан стилістичної системи мови, міждисциплінарний зв'язок з іншими лінгвістичними науками;
- 2) виробити вміння розрізняти традиційні види функціональних стилів, розкрити їх характеристики та особливості відповідно до комунікативної сфери застосування, розгляд різновидів вокабуляру функціональних стилів;
- 3) розуміння національної специфіки використання мовних засобів у тексті (дискурсі), своєрідність системи функціональних стилів в англійській та українській мовах.
- 4) забезпечити відповідний рівень знань студентів, необхідний для виявлення експресивних засобів мови і стилістичних прийомів, а також для визначення їхніх функцій у тексті;
- 5) навчання практичному використанню стилістичних категорій при інтерпретації художнього тексту, а також офіційних документів, розвиток у студентів навичок та умінь на основі отриманих знань для здійснення стилістичного аналізу тексту.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

- 1) дати визначення стилістики як науки, її завдань у сучасному лінгвістичному просторі;
- 2) формулювати поняття функціонального стилю, дати його традиційну видову класифікацію, знати про специфіку вокабуляру відповідно до конкретного функціонального стилю;

- 3) уміти розповісти про зв'язок стилістики з іншими лінгвістичними науками (зокрема фонетикою, лексикологією, граматикою), розуміти завдання новоутворених міждисциплінарних наук;
- 4) розрізняти різновиди мови та їх особливості;
- 5) визначати і розмежовувати стилістичні прийоми та експресивні засоби мови;
- 6) правильно класифікувати експресивні засоби мови та стилістичні прийоми на різних рівнях мови (фонетичному, морфологічному, лексичному, синтаксичному), виділяти функції стилістичних прийомів;

Для виконання практичних завдань студентам потрібно вміти:

- 1) ідентифікувати нейтральну і стилістично марковану лексику мови;
- 2) знаходити в тексті (висловлюванні) стилістичні прийоми та експресивні засоби, визначати їх функції, здійснювати аналіз художнього тексту на фонетичному, морфологічному, синтаксичному, семантичному рівнях;
- 3) виявляти особливості індивідуального стилю автора в художньому тексті;
- 4) володіти технікою стилістичного аналізу художнього тексту;
- 5) визначати приналежність тексту до того чи іншого функціонального стилю, аргументувати свою точку зору на основі викладу критеріїв диференціації функціональних стилів.

Пререквізити:

Освоєння цього навчального курсу передбачає попереднє вивчення пов'язаних зі стилістикою мови дисциплін: практичних курсів усного та письмового варіантів англійської та української мов, теоретичних курсів фонетики, граматики, лексикології, загального та порівняльного мовознавства.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Освітньо-професійна програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 3	Галузь знань 03 “Гуманітарні науки” Спеціальність 035 “Філологія”	Нормативна	
		Рік підготовки	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 год.; самостійної роботи – 4,2		4-й	4-й
		Лекції	
		12 год.	6 год.
		Семінарські	
		14 год.	2 год.
		Самостійна	
		54 год.	78 год.
		Вид контролю - екзамен	

Примітка:

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи

становить:

для денної форми навчання – 1/3

для заочної форми навчання – 1/6,5

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Поточне оцінювання студентів здійснюється за чотирьох бальною шкалою, де «2» – незадовільно; «3» – задовільно; «4» – добре; «5» – відмінно.

Підсумковий контроль у вигляді екзамену проводиться у тестовій формі і оцінюється відповідно до шкали оцінювання знань студентів за ЄКТС.

Шкала оцінювання знань за національною, 100-бальною шкалою і шкалою ЄКТС

Шкала в балах	Національна шкала	Шкала ЄКТС
90-100 балів	5 «відмінно»	A
80-89 балів	4 «дуже добре»	B
65-79 балів	4 «добре»	C
55-64 бали	3 «задовільно»	D
50-54 бали	3 «достатньо»	E
35-49 балів	2 «незадовільно»	FX
1-34 бали	2 «неприйнятно»	F

Методи навчання

Методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності студентів та стимулювання і мотивації їх навчання перебувають у комплексному використанні. При цьому враховуються індивідуальні особливості учасників процесу навчання. Усе згадане вище сприяє розвитку творчого потенціалу особистості майбутнього філолога як фахівця.

Лектором-викладачем імплементовано потрібні методи навчання та контролю з метою формування професійних компетенцій майбутнього філолога, це забезпечує комплексний підхід до аналізу лінгвістичних явищ за допомогою порівняльного, компонентного і когнітивного методів.

Методи контролю. У процесі викладання та навчання студентів-філологів використовуються усна, письмова та тестова форми методів контролю.

ЗМІСТ КУРСУ

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Стилїстика у контексті загальної науки про мову.

1. Вступ. визначення стилїстики, предмет, основні завдання. Поняття функціонального стилю, види функціональних стилів, особливості застосування вокабуляру у кожному.

2. Різновиди мови. Різновиди мови відповідно до комунікативної мети та учасників мовлення. Диференціація мови на усну / писемну.

3. Міждисциплінарний зв'язок стилістики з іншими лінгвістичними науками. Фоностилістика. Лексична стилістика. Стилістична семасіологія. Синтаксична стилістика. Літературна та лінгвістична стилістика.

Змістовий модуль 2. Стилістичні прийоми різних рівнів мови.

4. Фонографічні експресивні засоби та стилістичні прийоми. Ритм, алітерація, асонанс, ономапопея, інструментування. Пунктуація у стилістиці, особливості вживання понять: крапка, кома, дужки, дефіс, тире, знаки оклику, питання, двокрапка, крапка з комою, апостроф, велика літера.

5. Стилістична семасіологія. Лексико-семантичні стилістичні прийоми

6. Синтаксичний рівень, загальні положення. Довжина та структура речення. Синтактико-синтаксичні стилістичні прийоми. Прийоми скорочення моделі речення, розширення речення, зміна порядку слів у реченні, транспозиція значення речення.

Тематичний план

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							Кількість годин						
	денна форма							заочна форма						
	усьо го	у тому числі						усьо го	у тому числі					
		Л	П	Пере вірка к.р.	Інд	с.р.	екза мен		Л	П	Пере вірка к.р.	ін д	с.р.	екза мен
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		
Модуль 1.														
Змістовий модуль 1. Стилістика у контексті загальної науки про мову.														
Тема 1. Вступ. Визначення стилістики, предмет, основні завдання. Поняття функціонального стилю, види функціональних стилів (офіційний, науковий, публіцистичний, газетний стилі, стиль	11	1	1				9		14	1				13

бель-летр), особливості застосування вокабуляру у кожному.														
Тема 2. Різновиди мови. Різновиди мови відповідно до комунікативної мети та учасників мовлення (формальна / неформальна (розмовна). Диференціація мови на усну / писемну.	12	1	1		1	9		14	1				13	
Тема 3. Міждисциплінарний зв'язок стилістики з іншими лінгвістичними науками. Фоностилістика. Лексична стилістика. Стилестична семасіологія. Синтаксична стилістика. Літературна та лінгвістична стилістика.	13	1	1	1	1	9		16	1	1	1		13	1
Разом за змістовим модулем 1	36	3	3	1	2	27		45	3	1	1		39	1
Змістовий модуль 2. Стилестичні прийоми різних рівнів мови.														
Тема 1. Фонографічні експресивні засоби та стилестичні прийоми. Ритм, алітерація, асонанс, ономаіопея, інструментування. Пунктуація у стилестичці, особливості вживання понять: крапка, кома, дужки, дефіс, тире, знаки:	18	3	5		1	9		13	1				13	

оклику, питання, двокрапка, крапка з комою, апостроф, велика літера.														
Тема 2. Стилiстична семасiологiя. Лексико-семантичнi стилiстичнi прийоми (гiпербола, лiтота, метонiмiя, синекдоха, перифраз, евфемiзм, метафора, епiтет, антономазiя, персонiфiкацiя, iронiя, алегорiя, синонiмiя, оксюморон, парадокс, градацiя (наростання), антинградацiя, зюгма).	16	3	3		1	9		14	1	1			13	1
Тема 3. Синтаксичний рiвень, загальнi положення. Довжина та структура речення. Синтактико-синтаксичнi стилiстичнi прийоми. Прийоми скорочення моделi речення, розширення речення, змiна порядку слiв у реченнi, транспозицiя значення речення.	20	3	3	1	1	9	3	14	1				13	1
Разом за змiстовим модулем 2	54	9	11	2	3	27	3	45	3	1			39	2
Усього годин	90	12	14	2	5	54	3	90	6	2	1		78	3

На вивчення навчальної дисципліни для студентів стаціонарного та заочного відділень відведено по 90 годин.

Примітки:

1. Робоча програма навчальної дисципліни є нормативним документом вищого навчального закладу і містить виклад конкретного змісту навчальної дисципліни,

послідовність, організаційні форми її вивчення та їх обсяг, визначає форми та засоби поточного і підсумкового контролів.

2. Розробляється лектором. Робоча програма навчальної дисципліни розглядається на засіданні кафедри, у методичній комісії факультету, інституту, підписується завідувачем кафедри, головою методичної комісії і затверджується проректором з науково-педагогічної роботи.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Арнольд И. В. Стилистика современного английского языка. – М.: Просвещение, 1990. – 300 с.
2. Бабенко Л. Г. Лингвистический анализ художественного текста. Теория и практика. – М.: Флинта: Наука, 2004. – 496 с.
3. Гончарова Е. А. Лингвистические средства создания образа персонажа в художественном тексте. – Л.: ЛГПИ, 1983. – 138 с.
4. Дубенко О. Ю. Порівняльна стилістика англійської і української мов. Вид.2. Доп. і пер. [англ. / укр.]: Навчальний посібник. “Нова книга”, Вінниця. — 2011. — 328 с.
5. Ковтунова И. И. Поэтический синтаксис . – М.: Наука, 1986. – 206 с.
6. Колегаева И. М. Текст как единица научной и художественной коммуникации. – Одесса: изд-во ОГУ, 1991. – 124 с.
7. Кухаренко В. А. Интерпретация текста. – Одесса: Латстар, 2002. – 288 с.
8. Лотман Ю. М. Структура художественного текста. – М.: Искусство, 1970. – 384 с.
9. Лотман Ю. М. Анализ поэтического текста. Структура стиха. Л.: Просвещение, 1972. – 272 с.
10. Маслова В. А. Филологический анализ поэтического текста. – Минск: Беларуский республиканский фонд фундаментальных исследований, 1999. – 207 с.
11. Мінцис Е. Є., Мінцис Ю. Б. Stylistics in exercises (Part I). Навчально-методичний посібник з стилістики англійської мови для студентів 4-5 курсів

- англійського відділення стаціонарної та заочної форми навчання. —2-е видання, із змінами та доповненнями. — Івано-Франківськ, 2007. — 74 с.
12. Мінцис Е. Є., Мінцис Ю. Б. Stylistics in exercises (Part II). Навчально-методичний посібник з стилістики англійської мови для студентів 4-5 курсів англійського відділення стаціонарної та заочної форми навчання. — Івано-Франківськ, 2008. — 64с.
 13. Молчанова Г. Г. Семантика художественного текста. (Импликативные аспекты коммуникации). – Ташкент: Изд-во “Фан” Узбекской ССР, 1988. – 162 с.
 14. Мороховский А. Н., Воробьева О. П., Лихошерст Н. И., Тимошенко З. В. Стилистика английского языка. – К.: ВШ, 1991. – 270 с.
 15. Науменко А. М. Філологічний аналіз тексту (основи лінгвопоетики). – Вінниця: Нова Книга, 2005. – 416 с.
 14. Пелевина Н. Ф. Стилистический анализ художественного текста. — Ленинград.: Просвещение, 1980. – 272 с.
 16. Петренко Н. В. Займенник у віршованих текстах американської поезії: когнітивно-семіотичний та лінгвосинергетичний аспекти: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: спец. 10.02.04 “Германські мови”. – Харків, 2008. – 20 с.
 17. Чернухина И. Я. Общие особенности поэтического текста. – Воронеж: изд-во Воронежского университета, 1987. – 158 с.
 18. Якобсон Р. Поэзия грамматики и грамматика поэзии // Семиотика. – М.: Радуга, 1983. – С. 465-473.